

تدبر کنیم

Ⓐ این سوره را بخوانید و ترجمه‌ی آن را بنویسید.

به نام خداوند بخشندۀ مهریان

(۱)	بگواو
(۲)	خداوند
(۳)	فرزندی ندارد و
(۴)	وهمتا و همانندی

Ⓐ نام این سوره چیست؟

.....
.....
.....
.....

Ⓐ در این سوره به کدام صفت‌های خداوند اشاره شده است؟

.....
.....
.....
.....

Ⓐ به نظر شما چرا این سوره به این نام معروف شده است؟

داستان زیر را بخوانید.

خورشید در چاه

ای خدای مهریان! تو را سپاس
می‌گوییم که به ما چنین هدیه‌ی
گران‌بهایی دادی.

این کودک زیبا و خوش‌رفتار که چهره‌ی
چون ماه او، خانه‌ی ما را روشن کرده است...

یعقوب پیامبر، در حالی‌که از تماشای یوسف لذت می‌برد، خدای یکتا را با این
جمله‌ها شکر می‌کند.

در گوشه‌ای دیگر، چند مرد جوان با دلی سرشار از خشم و حسادت، آرام با یکدیگر
گفت‌وگو می‌کنند.

– پدرمان درباره‌ی یوسف زیاده‌روی می‌کند.

– آری او فرزند کوچکش را بیشتر از ما دوست دارد.

– تنها راه این است که او را از پدر دور کنیم... او را به درون چاهی می‌افکنیم.

– آری درست است، باید ...

گرد و خاک، چهره‌ی زیبای یوسف را پوشانده است. او صدای برادرانش را از دهانه‌ی
چاه می‌شنود.

– همینجا رهایش می‌کنیم.

– در جواب پدر چه بگوییم؟

– می‌گوییم ...

آنها پیراهن یوسف را به خون حیوانی رنگین می‌کنند و نزد یعقوب می‌برند.

یعقوب می‌گرید و می‌نالد و با قلبی سوزان از خدا طلب صبر می‌کند.

خورشید یعقوب، اکنون در چاه است. تنها تنها، در تاریکی و سکوت؛
و تنها این صدای تپش قلب اوست که به گوش می‌رسد!
مادر دلسوزش کجاست تا صورت خاک‌آلودش را بشوید و پدر مهریانش تا موهای
لطیف او را نوازش کند؟ خورشید آسمان کجاست تا زندان تاریک او را روشن کند؟
تنها خود اوست و ...
و یوسف زیر لب آرام‌آرام زمزمه می‌کند: ای خدای مهریان!...
به آن امید که رحمت خداوند از راه برسد.
مدت کوتاهی می‌گذرد...

ناگهان از آن بالا دلوی به پایین می‌افتد تا کام تشنه‌ی کاروانیان خسته و در راه مانده
را سیراب کند.
– آه خدای من! این فرشته‌ی نجات است...
بنشک، اکنون هنگام آن است که یوسف، نجات خود و مهریانی پروردگار مهریانش
را با چشم‌مانی حیرت زده ببیند!

در میان کاروان، غوغایی بریا می‌شود.
– آه ... نگاه کنید! درون دلو، کودکی نشسته است.
– این کودک است یا فرشته‌ای از آسمان‌ها؟...
– چه چاه سخاوتمندی!... چه ثروتی به ما ارزانی داشته است.

حالا با کمک دوستان، عبارت زیر را در چند جمله کامل کن:
به نظر من، چیزی که باعث می‌شد یوسف در تنها ی چاه دلگرم و امیدوار باشد،
این بود که ...

بهترین راهنمایان

«از مسیر اصلی من رویم؛ نه از بیراهه. مراقبیم در پرتوگاه نیفتیم. اگر کسی از حرکت باز ماند، او را تنها نمی‌گذاریم و همه به او کمک من کنیم. تک روی نمی‌کنیم. همگی پشت سر راهنمای حرکت من کنیم. به طبیعت آسیب نمی‌زنیم و از شتاب زدگی پرهیز من کنیم...».

آقای رحمتی نکات ضروری را پای کوه به گروه ما تذکر من دهد و حرکت را آغاز من کنیم. او مرتب قرآن ماست. این هفته قرار است جلسه را بالای کوه نزدیک شهر تشکیل دهیم.

از دامنه کوه بالا من رویم.

چه هوای پاکی! چه منظره باشکوه و بی نظیری!

سراسر دشت‌ها و دامنه‌ها در برابرمان است و تمام شهر را با یک نگاه من بینیم!
بعد از ساعتی حرکت، کنار هم من نشینیم. آقای رحمتی من گوید:

«موضوع این جلسه‌ی ما «بهترین راهنمایان» است. خیلی‌ها ما را در زندگی راهنمایی می‌کنند و به ما کمک می‌رسانند؛ اما یادمان باشد که راهنمایان اصلی و حقیقی ما کسانی هستند که خدای مهربان آنها را انتخاب کرده است. پیامبران و امامان بهترین راهنمایان ما هستند.».

بعد از این مقدمه، بچه‌ها یکی یکی صحبت کردند:

- پیامبر کسی است که از سوی خدا انتخاب شده است. او «پیام» خدا را برای مردم می‌آورد و آنها را به پرستش خدای یگانه دعوت می‌کند.

- پیامبران از بین خود مردم انتخاب می‌شدند و زندگی آنان مثل همه‌ی مردم بود. کارهایی مانند چوپانی و کشاورزی انجام می‌دادند و برای خانواده‌شان زحمت می‌کشیدند.

- بعضی از پیامبران کتاب آسمانی داشتند؛ مثل تورات، انجیل و قرآن.

- گاهی پیامبران برای اینکه ثابت کنند پیامبر هستند، از «معجزه» استفاده می‌کردند؛ یعنی کارهایی می‌کردند که مردم عادی نمی‌توانستند آنها را انجام دهند. این معجزات، دلایل روشنی بود که نشان می‌داد آنها از سوی خدا فرستاده شده‌اند.

- اولین پیامبر خدا، حضرت آدم (علیه السلام) بود و آخرین پیامبر، حضرت محمد (صلی الله علیہ وآلہ) است.

آقای رحمتی که از حرف‌های بچه‌ها به وجود آمده بود، گفت: «آفرین! نکته‌های ارزشمندی را گفتید.

زندگی مثل کوهپیمایی است که اگر نقشه‌ی راه و راهنمای نداشته باشیم، نمی‌توانیم به راحتی به قله برسیم. راهنمای آگاه، مسیر رسیدن به قله را خیلی خوب می‌داند؛ می‌داند که چه پرتوگاه‌ها و چه خطرهایی در برابر ماست. پیامبران بهترین راهنمایان زندگی هستند. آنها با دلسوزی و مهربانی، مراقب همه بودند و به بهترین شیوه انسان‌ها را هدایت می‌کردند».

بعد از صحبت‌های آقای رحمتی، قرار شد بچه‌ها از چیزهایی که درباره‌ی زندگی هر یک از پیامبران شنیده‌اند، صحبت کنند. بحث با شور و شعف خاصی در هوای دلپذیر بالای کوه ادامه پیدا کرد....

بدانیم

یکی دیگر از اصول دینی ما مسلمانان، نبوت (پیامبری) است؛ یعنی خداوند مهربان، پیامبرانی را از میان انسان‌های خوب و نیکوکار برگزید تا مردم را هدایت و راهنمایی کنند و آنان را با دستورهای الهی آشنا کنند. آنها انسان‌ها را به خوبی‌ها دعوت می‌کردند و از بدی‌ها باز می‌داشتند؛ با ظلم ظالمن و ستمگران مبارزه می‌کردند و یار مظلومان و نیکوکاران بودند.

برايم بگو

پیامبران مردم را راهنمایی می‌کردند تا....

تدبر کنیم

این آیات و ترجمه‌ی آنها را بخوانید. هر آیه به چه مطلبی دربارهٔ پیامبران اشاره می‌کند؟

...إذْبَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ

(خداوند نعمت بزرگی به مؤمنان بخشید؛ هنگامی که برای آنها پیامبری از میان خودشان فرستاد.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۶۴

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا إِلَيْبِنَاتٍ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ ...

ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آنها کتاب آسمانی
نازل کردیم ...

سوره‌ی حیدر، آیه‌ی ۲۵

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٌ غَيْرُهُ ...

ما برای هر اقتی، پیامبری فرستادیم که (می‌گفت): «خدای یکتا را
بپرستید. خدایی غیر از او برای شما نیست ...».

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۳۲

گفت و گو کنید

درباره‌ی هر یک از پیامبران اولوا العزم چه می‌دانید؟ در گروه‌های خود گفت و گو
کنید و نتیجه‌ی آن را در کلاس گزارش دهید.

۱- پیامبران اولوا العزم: بنج نفرند: حضرت نوح (علیه السلام)، حضرت ابراهیم (علیه السلام)، حضرت موسی (علیه السلام)،
حضرت عبّسی (علیه السلام) و حضرت محمد (صلی الله علیہ وسلم)

ایستگاه فکر

برای آشنایی بیشتر با زندگی و دستورات پیامبران چه راههایی را می‌شناسید؟

تحقیق کنید

به جز پیامبران اولوا العزم، داستان زندگی کدامیک از پیامبران در قرآن آمده است؟
یکی را انتخاب و خلاصه‌ی آن را برای دوستانتان بیان کنید.

درس دوم بهترین راهنمایان

پیامبران : کسی است که از سوی خدا انتخاب شده است . او پیام خدا را برای مردم می آورد و آنها را به پرستش دعوت می کند .

انتخاب پیامبران

پیامبران از بین خود مردم و توسط خداوند بزرگ انتخاب می شدند .

معجزه پیامبران

گاهی پیامبران برای این که ثابت کنند که پیامبر هستند از معجزه لستفاده می کنند .

معجزه یعنی کارهایی می کردند که مردم عادی نمی توانستند انجام دهند .

این معجزات دلیل خوبی بودند که نشان می دادند پیامبران از سوی خدا فرستاده شده اند .

اولین و آخرین پیامبر

اولین پیامبر خدا ، حضرت آدم و آخرین حضرت محمد (ص) است .

اصل نبوت :

یعنی اعتقاد به این که خداوند ، پیامبرانی را برگزید تا به هدایت و راهنمایی مردم بپردازند و آنان را به سوی خدا دعوت کنند
اصل نبوت یکی از اصول دینی ما مسلمانان است .

تمرین

فرزند دلبتدم برای والدین و اطرافیان خود بگو:

پیامبران به مردم کمک می کردند تا

پر تلاشم تدبیر کن.

هر آیه به چه مطلبی دربارهٔ پیامبران اشاره می کند؟

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۶۴

سوره‌ی حديد، آیه‌ی ۲۵

سوره نحل، آیه‌ی ۳۶

فرزند نازنینم با اطرافیان و والدین خود گفت و گو کن

دربارهٔ هریک از پیامبران اولوالعزم چه می دانی؟ با والدین خود گفت و گو کن و نتیجه‌ی آن را در اینجا بنویس.